

Referat Styringsråd for Digdirs fellesløsninger 17.03.2022

Tid og sted kl. 12:30 – 15:30, I Økern Portal og via Microsoft Teams.

Saksliste

Saksnr	Sak
Velkommen	Godkjenning av innkalling.
Orientering	Digdirs retning for fellesløsningene – innledning
01-22	Tillitstjenester. Status pågående modernisering.
02-22	Tjenesteutvikling. Status migrering til Altinn 3.0.
03-22	Utbredelse og markedsplan 2022
04-22	Behov for varslng
05-22	Opprettelse av produktråd Datadeling
06-22	Opprettelse av produktråd Tillitstjenester
07-22	Opprettelse av produktråd Meldingsutveksling
Orientering	Status på arbeid med nye finansieringsmodeller
Orientering	Informasjon fra sekretariatet
Eventuelt	Oppsummering og evaluering

Deltakelse

Medlemmer av Styringsrådet

Virksomhet	Navn	Til stede	Fravær
Skatteetaten	Kristin Fretheim	X	
Brønnøysundregistrene	Elin Olsen for David Norheim	X	
Statens kartverk	Olav Petter Aarrestad	X	
NAV	Håkon Røstad	X	
Statens vegvesen	Lars Kalfoss	X	
Norsk helsenett	Jacqueline Folkedahl Paulsen for Hilde Lyngstad	X	
A-ordningen	Elisabeth Fisher	X	
Statens Lånekasse	Ingunn Bakkene Cowan	X	
SSB	Rune Gløersen	X	
Mattilsynet	Anders Jensen for Stine Bakke-Haugseth	X	
KS	Astri Øksenvåg		X
Bergen Kommune	Kjetil Aarhus	X	
Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Jon Skriubakken	X	
Oslo Kommune	Bjørn Marthinsen	X	

Digdir og sekretariatet

	Frode Danielsen
	Andreas Rafaelsen
	Grete Øwre
	Tor Arild Sunnevåg
	Jon Håkon Odd
	Stig Slaatto-Hornnes
	Mari Jøndahl
	Frank Fardal
	Eirik Mikkelsen
	Hilde Kristin Storvig
	Ann Inger Sviggum
	Tina Moe

Faste saker

Godkjenning av innkalling

Andreas Rafaelsen ønsket velkommen til møtet.

Det var ingen kommentarer til innkallingen eller referat fra forrige møte.

Saker til behandling

Orientering Digdirs retning for fellesløsningene v/Andreas Rafaelsen

Saken gjelder

Digdirs fellesløsninger utgjør en viktig del av Norges digitale grunnmur og har rekordhøy bruk. Økt bruk og utgående teknologi gir utfordringer på sikkerhet.

Digdir har etablert produktgrupper med en samling av produkter. Det etableres produktråd knyttet til produktgruppene, 3 produktråd etableres i dag.

En modernisering av Altinn-produktene er påbegynt.

Konklusjon

- Styringsrådet tar saken til orientering

01-22 Tillitstjenester. Status pågående modernisering v/Stig Slaatto-Hornnes

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Tillitstjenestene i Digdir består av ID-porten, Altinn Autorisasjon, Maskinporten, eSignering og MiniID. Disse har stort behov for modernisering på grunn av sterk vekst i antall kunder, tjenester, og transaksjoner.

Dagens situasjon for både eID-porteføljen og autorisasjon tegner et tydelig bilde av løsninger som må opp på nye tekniske plattformer for at vi skal kunne ivareta sikkerheten i løsningene på en god måte i fremtiden.

På et overordnet nivå er det to hovedaktiviteter som skal gjennomføres som en del av arbeidet med ny systemarkitektur i eID-porteføljen.

- Etablere ny teknisk plattform i privat sky hos leverandør.
- Tilpasse alle eksisterende tjenester til ny plattform, Dette inkluderer også modernisering av flere tjenester.

Arbeidet med etablering av teknisk systemarkitektur består av flere ulike elementer. Arbeidet innebærer blant annet at alle eksisterende komponenter må tilpasses til den nye tekniske plattformen som skal etableres hos TietoEvry. Arbeidet går inn i en svært kritisk og intensiv periode i 2022. Sommeren 2023 skal alle kunder være migrert over på de moderniserte løsningene, og i september det året er vi over på ny avtale.

Ved modernisering av Altinn autorisasjon vil autorisasjonsløsningen gradvis skilles ut fra øvrig deler av Altinn og etableres i en moderne og skybasert teknologi på Altinn 3.0 plattformen. I 2022 vil det etableres «grunnmur» for autorisasjonsløsningen på Altinn 3.0 plattformen, utvikles nytt brukergrensesnitt for administrasjon av tilganger på vegne av virksomheter og innbyggere samt tilby ny løsning i Altinn 3.0 hvor tjenesteeiere registrerer eksterne tjenester som bruker Altinn Autorisasjon som tilgangsstyringsløsning.

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Styringsrådet ber om at dialog rundt migrering ID-porten og hvordan arbeidet påvirker kundene, bør starte så snart som mulig. Det etterlyses også informasjon om hvor omfattende endringene vil være.
 - Digdir støtter innspillet og vil se nærmere på informasjon om arbeidet
- Fullmakter og representasjon for innbyggere er viktig. Hva er status i Fufinn-arbeidet, med vergemål og informasjon om advokater? Dette er viktige komponenter og bør synliggjøres i porteføljen og framdriftsplanen.

- Granulerte vergemål vil være på plass i Freg i løpet av 2022. Planen er at Altinn vil starte arbeid med å tilgjengeliggjøre vergemål i 2023. Informasjon fra Advokatregisteret vil være på plass innen kort tid.
- Det vil utarbeides strategi for produktgruppen Tillitstjenester og fullmakter for innbyggere vil bli en sentral del av dette arbeidet. Det vil fortsatt være tett dialog med samarbeidspartene i Fufinn. Digdir har søkt om satsingsmidler for 2023 for finansiering av nødvendig utvikling av vår fellesløsning Fullmaktsløsning for innbygger.
- Styringsrådet ønsker at komponentene kategoriseres slik at det framkommer hvem som er nasjonale og andre felleskomponenter i en oversikt med metadata om det enkelte produkt.
 - Digdir tar med seg innspillet og vil komme tilbake med nærmere informasjon
- Styringsrådet ønsker strategi for eID inkludert tiltak på høring.
 - eID-strategien, inkludert tiltaksbeskrivelse, sendes på høring om ikke alt for lenge og skal regjeringsbehandles medio juni 2022. Det vil startes et arbeid med et tilhørende satsingsforslag, der vil produktrådet involveres.
- Styringsrådet etterlyser fortsatt en bedre forklaring til alle komponentene som finnes for en større utbredelse og bruk av komponentene ut over deltakerne i Styringsrådet. Dette ble nevnt også i tidligere styringsrådsmøter.

Konklusjon

- Digdir tar med seg innspillene fra styringsrådet og kommer tilbake til saken.

02-22 Tjenesteutvikling - Status migrering til Altinn 3 v/Eirik Mikkelsen

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Altinn har utviklet seg til å bli et sentralt virkemiddel for kommunikasjon mellom offentlig og privat sektor. Frem til 2025/26 skal tjenester migreres fra nåværende Altinn 2 til ny plattform med nye egenskaper. Dette er et svært omfattende arbeid og omfatter bl.a. å håndtere 812 innsendingstjenester, betydelige mengder data og autorisasjonsområdet. Altinn 2 er i dag basert på to avtaler som går ut senest juni 2026. Digdir må derfor, sammen med tjenesteeierne, prioritere migrering i perioden frem til avtalene er avsluttet.

Prioritering og overordnet veikart for videreutvikling av Altinn Studio, samt utfordringer og tiltak for å håndtere tjenestemigrering fra Altinn tjenesteutviklingsløsning og over til Altinn Studio ble presentert i møtet.

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Styringsrådet etterlyser nærmere informasjon om data og gjeldsbrev.
 - Lagrede data og gjeldsbrev er arkivert og vil håndteres som en del av plattformen og arbeidet gjøres av Altinn
- Etter endringen og sammenslåingen er det naturlig å skille på tjenesteutvikling for innbyggertjenester og næringslivstjenester?
 - Altinn har mange innbyggertjenester også i dag, så både innbygger- og næringslivstjenester har fokus fremover.
- Styringsrådet takker for et grundig arbeid rundt Schrems II. Dette er viktig og nyttig informasjon for tjenesteeierne. Merk at det er viktig at virksomhetene får tidlig informasjon om hva endring krever av dem.
- Digdir vil være i dialog med den enkelte tjenesteeier for migreringsbehov og tidsplaner.

Konklusjon

- Styringsrådet tar saken til orientering

03-22 Utbredelse og markedsplan 2022 v/Mari Jøndahl

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Det er opprettet et felles markedsteam for Digdirs fellesløsninger som jobber med utbredelse av fellesløsningene og øvrige tjenester og produkter i Digdirs portefølje. Teamet skal sikre at Digdir blir mer profesjonelle og samordnet i dialogen med kundene, med prioriterte produkter og aktiviteter. Vi vil jobbe videre med behovet for en tydeligere oversikt og kategorisering av fellesløsningene

Konklusjon

- Styringsrådet tar saken til orientering

04-22 Behov for varsling v/Ingunn Cowan

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Lånkassen presenterte en problemstilling angående varsling og hvorvidt det er grunnlag og modenhet for å etablere en fellesløsning for varsling.

I dagens situasjon blir kontaktopplysninger for varsling hentet fra kontakt- og reservasjonsregisteret og virksomheter som har behov for varsling må etablere egne løsninger med tilhørende infrastruktur (e.g. avtaler med tredjepart) for dette. Det finnes en løsning for varsling i Altinn men det oppleves at tiden er moden for å se bredere på bruk av varsling.

Behovene må identifiseres i tre perspektiv: virksomheter/tjenester, borger og sentral tilbyder av varsling før det avklares eventuelt behov for ny løsning eller videreutvikling av eksisterende.

Det foreslås at det Digdir nedsetter en arbeidsgruppe, styringsrådet bidrar i utforming av mandat, samt at behov- og løsningsforslag behandles i styringsrådet.

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Er det mulig å se alt dette også i sammenheng med det som finnes hos FIKS/KS sammen med Digdir, Altinn for å få en felles løsning? Er det riktig å lage en stor felleskomponent som dekker alt? Dette er vurderinger som må tas.
- Oslo kommune har gjennomført et case innen varsling. De venter på en erfaringsrapport og denne kan være nyttig inn i et slikt arbeide.
- Forslaget har i seg vurdering av relevante datakilder. Varsle for hvem til hvem, datakvalitet i kildene og systematisere problemstillingene langs alle aksene. Det må tas høyde for veldig ulike varslingsbehov.
- Hvordan utvikler vi noe, strategisk hvordan utnytter vi kapasiteten vår. Dette må utredes før det eventuelt utvikles en ny komponent, eller ta utgangspunkt i noe vi allerede har. Nytteverdien for en helhetlig tilnærming må ivaretas.

Digdir takker for god presentasjon av en viktig sak, gode innspill og diskusjoner. Det finnes autoritative kilder i dag, som KRR, Kofuvi og den nye EU-wallet som kommer snart. God varsling er viktig, og datakilder må undersøkes nærmere. Det er nå et godt tidspunkt å gjøre en jobb innen dette temaet.

Konklusjon

- **Vedtatt. Digdir setter ned en arbeidsgruppe.**

05-22 Opprettelse av produktråd v/Tor-Arild Sunnevåg

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Første del av saken var en introduksjon til opprettelse av produktråd og gjennomgang av informasjon som er felles i alle mandat for produktråd.

- Produktråd er opprettet for å understøtte Digdir i utviklingen av fellesløsninger og er en positiv mulighet for å påvirke videreutviklingen for produktene innad i produktgruppene.
- Formål for produktråd er å være et rådgivende organ for styringsrådet og for Digdirs produktgrupper.
- Produktråd består av 6 – 10 eksterne medlemmer, der man sitter med ulik varighet og fra ulike virksomheter, både tjenesteeiere og andre virksomheter.
- Det er naturlig at Digdir også støtter produktrådene med fagressurser fra egen organisasjon.
- 3 møter per år og sekretariatsfunksjonen er lagt til Digdir.
- Produktrådene skal være diskusjonsarena med tema som utviklingsretninger, veikart, handlingsplaner produktinnovasjon, gevinstpotensial mv.
- Produktrådet har en sentral rolle i saksforberedelse av særskilte saker til styringsrådet og som en sentral referansegruppe når Digdir utarbeider strategier på produktgruppe- eller produktnivå.
- Det er et mål å sikre kontinuitet i produktrådet. Medlemmer blir normalt oppnevnt for en tre-års periode.

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Det er positivt at det opprettes produktråd. Det er nå mange råd og grupper både i Digdir og i offentlig sektor generelt. Det er blant annet viktig å ivareta grensesnittet mot Skate og Skate AU.
 - Skate har det strategiske nivået som skal realisere digitaliseringsstrategien. Styringsrådet for Digdirs fellesløsninger skal adressere behov som kan dekkes av Digdir, og produktrådet skal være mer på det operative nivået. Behovene som identifiseres må ikke nødvendigvis løses av Digdir, det kan noen ganger være behov for å løfte til et høyere nivå.
- Mandatet er viktig, og det bør jobbes videre med dette. Mandatet bør også behandles på nytt når vi har fått erfaringen med produktråd, for eksempel etter ett år.
 - Digdir sender mandat på høring for innspill på de generelle delene.
- Produktrådene bør adressere ideer til produkter man ser behov for, realisert av Digdir eller andre.
- Kommunene er en viktig samarbeidspart. Innen datadeling er det et uendelig potensial som ikke adresseres og som det ikke er laget strategi for. Mandatene bør kanskje ha en liten paragraf om at de er en del av noe større.
- Når en sak berører flere produktgrupper er det viktig at arbeidet koordineres.
- I Digdir`s forslag til deltagelse i produktråd er ikke A-ordningen fremmet som deltaker. I møtet tok A-ordningen forbehold om at de kan ha et behov for å delta med følgende begrunnelse: A-ordningen forvalter opplysninger (innhenter, kvalitetssikrer og deler) på vegne av tre etater; NAV, SSB og Skatteetaten. Dette innebærer at det kan være mulighet for at A-ordningen og Skatteetaten ikke alltid har helt sammenfallende behov. Videre benytter A-ordningen Digdir`s tjenester i stort omfang. På denne bakgrunn ble det tatt forbehold om at A-ordningen i tiden fremover kan ha ønske om å bidra inn i et eller flere produktråd. Dette fikk aksept av Digdir`s representanter.
- Angående ledelse av rådet, kan de ledes av andre enn Digdir?

Konklusjon

- Digdir takker for nyttige diskusjoner og innspill til videre arbeid med produktrådene og mandatene.

05-22 Opprettelse av produktråd Datadeling v/Tor-Arild Sunnevåg

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Produktgruppen Datadeling skal bidra til at det er enklere å finne, ta i bruk og gjenbruke data. Produktgruppen består av data.norge.no (FDK) og data.altinn.no (DAN). Produktgruppen forvalter to arenaer for utveksling av erfaringer og kunnskap, «Faglig arena for informasjonsforvaltning og datadeling» og «Datalandsbyen.norge.no».

Forslag til representanter

- Skatteetaten
- Kartverket
- Arkivverket
- Brønnøysundregistrene
- NAV
- Statens vegvesen
- KS
- Kommunal sektor-representant (utnevnes av KS)
- Representant fra akademia
- Justervesenet

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Dette er et viktig område og det må vurderes om «orden i eget hus» bør være en del av dette perspektivet.
- Sammensetningen av produktrådet bør ses på på nytt slik at en får et større perspektiv, Kunnskapssektoren, helse og SSB bør med. Bør rådet også ha deltakere som ikke bruker produktene i dag?
- Fokus på livshendelsene har fjernet noe av kreativiteten vår til å tenke utenfor disse 7. Hva bør vi ha mer fokus på innen data og datadeling?
- Alle må se på sine egne registre og egne data i disse dager for å gjøre dataene mest mulig tilgjengelige.

Digdir tar innspillene med i det videre arbeidet og ser på sammensetning av produktrådet i forhold til innspill som har kommet. Det sendes deretter ut invitasjon til deltakelse i produktrådet.

Konklusjon

Forslag til beslutning

1. Det etableres produktråd for produktgruppen Datadeling, ihht vedlagte mandat.
2. Det sendes ut invitasjon til deltakelse i produktrådet ihht forslag fra Digdir.

Produktrådet vedtas opprettet. Digdir tar en runde på sammensetningen etter innspill fra Styringsrådet.

06-22 Opprettelse av produktråd Tillitstjenester v/ Stig Slaatto-Hornnes

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Tillitstjenestene består av flere frittstående komponenter som kan tas i bruk av offentlige virksomheter i deres tjenesteproduksjon. Tjenestene bidrar med ulike kapabiliteter, slik som autentisering, autorisasjon og signering.

Dagens portefølje av tjenester består av ID-porten, Maskinporten, MinID, Altinn Autorisasjon og eSignering.

Forslag til medlemmer

- NAV
- Skatteetaten
- Norsk Helsenett/HelseID
- UDI
- KS
- Sikt/Feide
- Politiet
- Brønnøysundregistrene
- Sivilrettsforvaltningen
- Kommune utpekt av KS

Oppsummering av innspill og kommentarer

- Det er ikke samsvar mellom utsendt liste over forslag til medlemmer og hva som er presentert i møtet. Dette gjør Statens vegvesen og Lånekassen er tatt ut
- A-ordningen ønsker å få et sete i produktråd uavhengig av at SKE er representert.

Digdir beklager at det ikke er overenstemmelse mellom utsendt og framlagt liste over forslag til medlemmer i produktrådet, oppdatert liste ettersendes. Vi tar med oss innspill og vurderer sammensetningen på nytt.

Konklusjon

Forslag til beslutning

1. Det etableres produktråd for produktgruppen Tillitstjenester, ihht vedlagte mandat.
2. Det sendes ut invitasjon til deltakelse i produktrådet ihht forslag fra Digdir.

Produktrådet vedtas opprettet. Digdir tar en runde på sammensetningen etter innspill fra Styringsrådet.

07-22 Opprettelse av produktråd Opprettelse av produktråd Meldingsutveksling v/Frank Fardal

Sakspapirer sendt ut med agenda i forkant av møtet

Saken gjelder

Produktområdet meldingsutveksling har som formål å forenkle offentlig sektors kommunikasjon med:

- innbyggere
- offentlige, frivillige og private virksomheter
- nordiske og europeiske virksomheter
- utenlandske personer med tilknytning til Norge

Produktgruppen tilbyr to hovedprodukter: felles infrastruktur for meldingsutveksling og tjenester for å sende post, meldinger og varsel til personer og virksomheter.

Forslag til medlemmer

- Brønnøysundregistrene
- Direktoratet for byggkvalitet
- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
- Kommunal sektor-representant (utnevnes av KS)
- KS
- NAV
- Politiet
- Skatteetaten
- Statens vegvesen
- Statsforvaltnernes fellestjenester

Konklusjon

Forslag til beslutning

1. Det etableres produktråd for produktgruppen Meldingsutveksling, ihht vedlagte mandat.
2. Det sendes ut invitasjon til deltakelse i produktrådet ihht. forslag fra Digdir.

Vedtatt at det opprettes produktråd. Ingen innspill på endringer til sammensetning. Men en går gjennom mandatet også for dette produktrådet.

Annet

På grunn av gode og nyttige diskusjoner kom vi ikke gjennom alle sakene. Det gjelder følgende saker:

- Orientering Status på arbeid med nye finansieringsmodeller
- Orientering Informasjon fra sekretariatet
- Orientering Oppsummering og evaluering

“Status på arbeidet med nye finansieringsmodeller” kommer opp som sak på neste styringsrådsmøte. Sekretariatet ønsket å informere om neste styringsrådsmøte og workshop. Dette er vedlagt i mail for utsendelse av referat.